

Vi ved, hvor byrdefulde Prioritetsforholdene er, hvilken Bunke af daarlige Prioriteter der er dernede, Bankgæld, Vekselgæld, løs Gæld og Købmåndskreditter; det, at Banker og Købmænd i saa høj Grad har prioriteret Landbruget, har været meget ødelæggende for os. Derfor hilser vi Fremsettelsen af dette Lovforslag med Glæde, fordi vi er overbeviste om, at det vil bringe en væsentlig Bedring paa dette Omraade, og vi haaber, at Rigsdagens Partier vil kunne mødes i Forstaaelse af denne for os saa vigtige Sag. Jeg skal paa mit Partis Vegne tilsige en hurtig og velvillig Behandling af Lovforslaget her i dette Ting og eventuelt under en kort Udvalgsbehandling.

Jeg skal dernæst omtale Forslag til Lov om Tillæg til Lov Nr. 296 af 28. Juni 1920 om Oprettelse af en Laanekasse i Sønderjylland. Vi takker ogsaa Regeringen for Fremsettelsen af dette Lovforslag. Motiverne er de samme, som jeg nævnte ved Omtalen af det forrige Lovforslag, nemlig Afhjælpning af de vanskelige økonomiske Forhold i Sønderjylland, men medens det andet Lovforslag tog Sigte paa at hjælpe Landbruget, vil Loven om en Laanekasse ogsaa komme alle de andre Erhverv til gode. Laanekassen i Sønderjylland er jo en god gammel Kending, den har virket efter sin Hensigt og har gjort megen Gavn dernede. Af de udlaante 10 Mill. Kr. er allerede 2½ Mill. Kr. blevet tilbagebetalt til Statskassen som Afdrag, og foruden disse 2½ Mill. Kr. foreslaas det at stille et yderligere Beløb paa 5 Mill. Kr. til Disposition til de vanskeligst stillede Erhverv i Sønderjylland. Laanene ydes til allerede i Sønderjylland bosatte Personer eller til saadanne danske Statsborgere, der agter at bosætte sig dernede, og de ydes til Personer, der ikke raader over eller ad anden Vej kan skaffe sig Midler til Grundlæggelse eller Opretholdelse af selvstændig økonomisk Virksomhed. At denne Laanekasse ogsaa faar Forbindelse med Akkordudvalgene — og jeg haaber, at disse Akkordudvalg inden længe vil blive til Virkelighed —, er jo kun en Fordel mere. Den vil tjene til at opretholde de Erhverv og Virksomheder, der er haardest ramt af Krisen, og vi er jo alle sammen interesserede i, at der gaar saa lidt i Stykker som muligt. Ligesom efter den gamle Lov kræves der her hverken Realsikkerhed eller Kautionsmandens personlige Egenskaber er det afgørende. Laanene, der ifølge det foreliggende Lovforslag ligesom efter den forrige

Lov som Regel ikke kan overstige 10 000 Kr., forrentes med 5 pCt. p. a. og afdrages i Løbet af 20 Aar, og denne Afdragsfrist gælder ikke alene for de nye Laan, men ogsaa for de gamle. Denne Bestemmelse vil sikkert blive hilst med stor Tilfredshed af alle Laantagere, det er jo meget vanskeligt, for ikke at sige umuligt, at forrente og afdrage et Laan, selv paa gode Vilkaar, i Løbet af 10 Aar, og det er sikkert ogsaa i Statskassens velforstaaede Interesse, at denne Afdragsfrist forlænges fra 10 til 20 Aar.

Jeg haaber, at man fra alle Sider kan samles om dette Lovforslag, hvis Vedtagelse for os vil betyde en virkelig og effektiv Hjælp, en kærkommen og haardt tiltrængt Haandsrækning i en overordentlig vanskelig Situation. Jeg vil haabe, at Lovforslaget kan faa en hurtig og velvillig Gang gennem Tinget, og jeg vil være med til at fremme det ogsaa ved en — som jeg haaber — kort Udvalgsbehandling.

Ludvig Hansen: Den Uro og Misforståelse, der er kommet til Orde blandt Befolkningen i Sønderjylland, skyldes efter min Mening for en væsentlig Del Erhvervs-krisen. De Deputationer og Henvendelser, som har fundet Sted til den høje Regering og Rigsdag, bekræfter jo egentlig talt kun den gamle Sandhed, at naar det gaar slet ude i det private Erhverv, saa søger man til Staten. Jeg nævner det, ikke fordi jeg mener derved at kunne konstatere noget usædvanligt, men jeg vil gerne fremhæve det, fordi det meget ofte er blevet bebrejdet Socialdemokratiet, at hver Gang der var Nød og megen Arbejdsløshed til Stede, bankede Arbejderklassen paa Rigsdagens Dør. Ved de Vælgermøder, der fandt Sted forud for Valget den 2. December, gik det meget skarpt til i Sønderjylland. Det var Venstre, der førte an, og man stillede efter min Mening saadanne Krav, som absolut maatte kildre Landmændenes Øren i Sønderjylland. Man krævede Skatter og Afgifter nedsat, man krævede de sociale Udgifter nedsat, man forlangte, at Arbejdslønnen skulde nedsættes, og man fortsatte paa samme Maade paa mange Punkter. Hvad nu angaar Arbejdslønnen i Sønderjylland — i hvert Fald for Landbrugets Vedkommende —, ligger den efter min Mening lavere end i det øvrige Land. En Landarbejder dernede tjener for Tiden 2 eller 3 Kr. daglig, og mindre kan det nu vist ikke være. Valget i Sønderjylland gav jo Venstre et Mandat mere, og nu er Tidspunktet inde til, at